

L'Esquella de la Torratxa

ANY I - Num 2486 - 15 cts. - Atrassats 30

EL CARNESTOLTES US SALUDA

NOVEDADES
Teatre Català

Avui, tarda, **ELS ULTIMS ROVELLATS**, de gran broma. Nit, **EL CAMI DESCONEGUT**.—Diumenge, a dos quarts de quatre, **EL SECRET DE LA CAPSA D'OR**. A tres quarts de sis, repetició del programa d'homenatge a l'Ignasi Iglesias, **LA LLAR APAGADA** i **LA SENYORA MARIETA**. Nit, **EL CAMI DESCONEGUT**

Es despatxa a comptaduria

EDEN DIRECTOR: **LUIS CORZANA**

DE LAS SEIS TARDE A TRES DE LA MADRUGADA

DANCING FANTASTICO

El Cabaret de las mil y una noches

Sorprendente novedad

Gran transformación del célebre pintor decorador

Don **JOSE SAÑES**

OLYMPIA

Totes les nits, a les nou i mitja, el gran èxit

SIN FAMILIA

creación del nen **Leslie Shaw**

Pel·lícula altament sentimental, resultant un espectacle atraient i de llarga duració

Preus: Seients de pati, fins el tingle quart, pessetes 2'00; Preferència sense numerar, 1'00; Preferència segona classe, 0'75; General, 0'60

Teatre Còmic

LA SEGONA VERSIÓ DE

Joy-Joy

ha assolit un èxit extraordinari

**BICICLETES
MOTOR**

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

ESPECIFICS
Serolforina

—Després de varis anys de no trobar consol per a la meua malaltia i cansat de medicines, amb quatre flascons de l'**ANTIREUMATIC SEROLFORINA** he aconseguit el meu guariment de **paràlisi reumàtica**. Visiteu-lo, és la millor prova de la nostra afirmació.

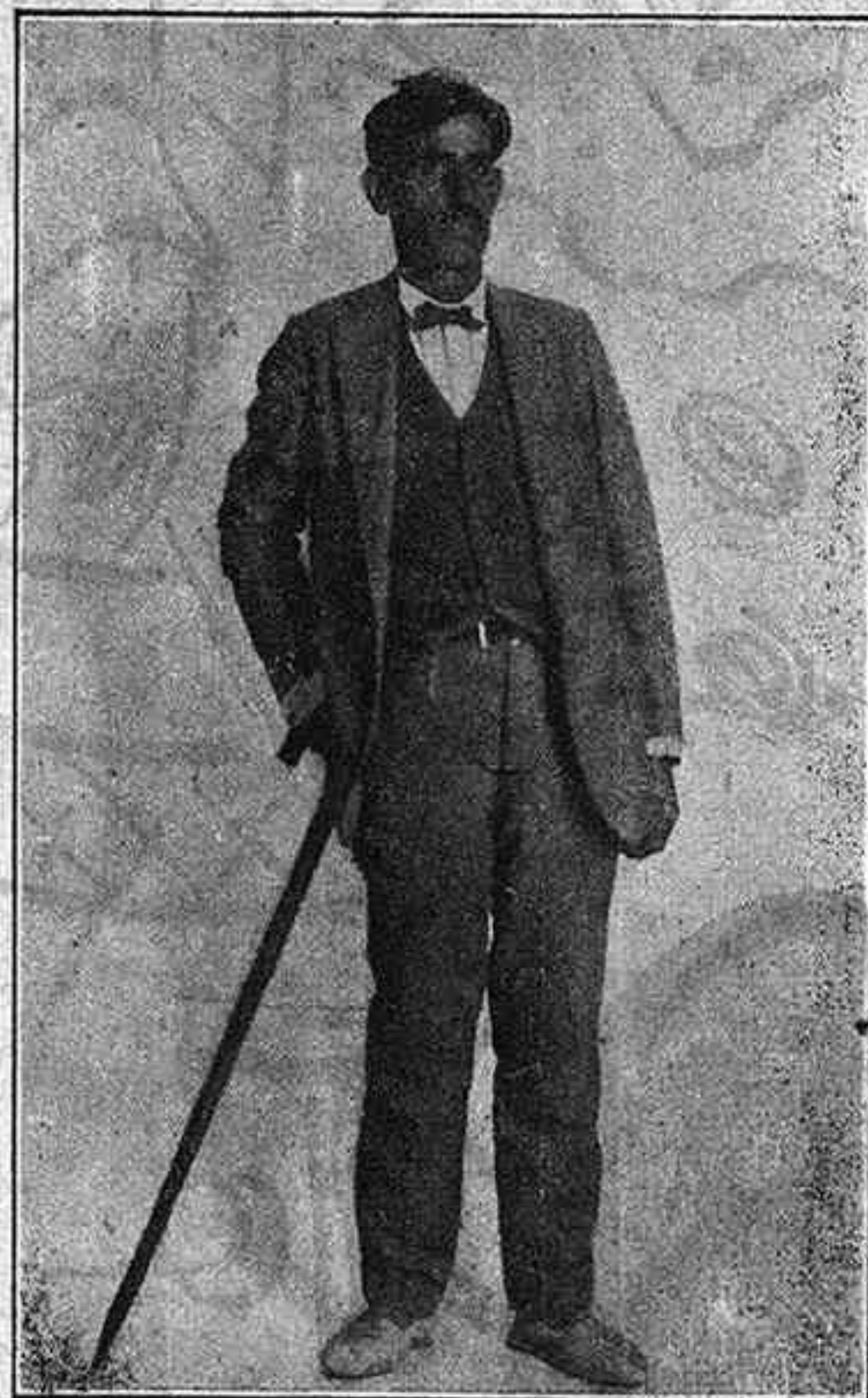
**HERPES - SIFILIS - ULCERES
EZCEMES - GRANS**

es curen radicalment amb el depuratiu

Serolforina

TOS - BRONQUITIS - ASMA - ANEMIA, per crònica que sigui, es cura amb l'emulsió

Serolforina

En Cristófol Aparicio
(MALALT)

En Cristófol Aparicio - Tamarit, 151
(CURAT)

Reumàtics, Artrítics

si preneu l'Antireumàtic **SEROLFORINA** aconseguireu el vostre guariment radical. Solament un flascol de qualsevol de nostres específics, convenç al més incrèdul.

Laboratori i Venda: Comte de l'Asalto, 8; Casa Segalà, Tarrés, "La Cruz", Alsina, Doctor Dou, Llofriu, Ronda Sant Antoni, 15. — Remetint l'import per gir postal, és remitirà un flascol gran, anant els ports a càrrec nostre. Flascol gran, ptes. 10'— Fullets amb testimonis, gratis Flascol petit, ptes. 5'50

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

“TOAST” EN HONOR D'IGNASI IGLESIAS

Uns homes de bona voluntat, estretament lligats al poble — poble ells mateixos, i aquest és el seu més gran orgull—, s'han reunit entorn del gloriós Ignasi Iglesias, *gra d'arena fet carn o llàgrima*, per a compartir amb ell el pa i la sal de l'amistat. Una noieta gentil, que és a la vegada una gran dansatriu — Teresa Boronat—, des de l'escenari de l'“Opera” de París, ha enviat un ram de camèlies. Uns pobres presos polítics,

... .. han enviat un missatge ple de fervor i de cordialitat. Un banquet és gairebé sempre una cosa freda, de teatre, preparada amb més o menys habilitat per un *metteur en scene* qualsevol. Les paraules que s'hi diuen sonen a fals, a cosa que necessita la llum elèctrica de les *candèlles*. Fins els menjars que van servir-vos els cambriers us fan la il·lusió—i la por—de què són uns menjars de *guardarropia*. En un banquet, gairebé sempre tot és circumspecte, protocolari.

No així en el banquet que el diumenge passat donàrem a Ignasi Iglesias. Fou un acte càlid, fervorós, tumultuós. A una paraula, a una adhesió, s'enlairaven braços, s'unien mans frenètiques en frenètics aplaudiments, com en una nova Assemblea Nacional presidida per un Mirabeau més recte i pur que el Mirabeau provençal.

No ha estat un grupet d'intellectuals, un grupet de savis, qui ha donat aquesta festa a Ignasi Iglesias: ha estat el poble! I és que ell, Ignasi Iglesias, és, també, fonamental i essencialment, poble; pastat amb fang i llàgrimes i crits de poble. Per això, en la seva dramàtica, en perceb amb més profunditat que ningú els seus sofriments, les seves lluites i les seves alegries.

Ignasi Iglesias és el poeta del poble, i aquest és el seu orgull. I el nostre. Així la seva obra té una valor d'universalitat com no té la de ningú. El poble, que té ànima de dona, més que pel seu cervell es deixa portar pel seu instint. I el seu instint l'ha dut als braços d'aquest Crist laic que és Ignasi Iglesias, d'aquest Crist laic que estima als vells, als infants, als pobres, als tristos, als solitaris, als desconsolats.

El poble, amb el seu instint preclar ha pressentit en l'obra d'Ignasi Iglesias totes aquelles virtuts imprescindibles a l'obra d'art: l'entusiasme, la fe, la bondat.

La bondat és bellesa també. Sense bondat no hi ha bellesa possible. Això, aquesta premisa, sembla que va oblidant-se. La major part de la literatura de totes les latituds fa pudor de cosa corrompuda. S'aprecia més un Paul Morand o un Maurice Dekobra que un Romain Rolland o un Henri Barbusse. Però és que vivim en l'època imbecil del *charleston*, de la cocaïna, dels cabells curts, de

les faldilles més curtes que els cabells, del *dancing*, de la novella pornogràfica, de l'homosexualisme, de la glorificació de l'adulteri.

La glorificació del *Poverello* d'Assís ha estat un clam desesperat damunt d'aquest femer corrupte. Es precis un retorn a la humilitat, a la bondat, si l'artista vol apropiarse al poble i ésser comprès d'ell, ja que el poble segueix essent bo i generós.

Potser, per a demostrar-me el contrari, se'm parli de Wilde, qual obra és manifestament tèrbola i malsana. Però Wilde no és un artista en la més pura acepció de la paraula. Tot en ell és petit, bonic, bufó, producte de bisuteria, i no gran i magnífic com ha d'ésser el veritable artista. He citat Wilde perquè és ell qui ha dit que en art la moralitat no existeix. Això, al fi i al cap, no és més que un joc de paraules. Wilde, *enfant gaté* de la literatura anglesa, es complagué en excés amb els jocs de paraules i d'idees. I amb les paraules, com amb les idees, no s'hi pot jugar. Ni és digne, ni és generós. He citat Wilde, a més, per a oposar-lo a la figura pura d'Ignasi Iglesias. I, naturalment, ja no cal dir que no em refereixo a una puresa fisiològica.

En l'obra literària d'Ignasi Iglesias no hi ha ni aquesta tèrbola preocupació fisiològica que s'observa en la dramàtica francesa contemporània, ni aquest seny mediterrani que a Catalunya han posat de moda quatre *snobs* i que tan funest ha estat a les nostres lletres.

En l'obra d'Ignasi Iglesias hi ha, per damunt de tot, bondat i passió. Aquestes dues precioses condicions li donen una valor de perpetuïtat.

LLUIS CAPDEVILA.

L'HOMENATGE A L'IGNASI IGLESIAS

S'ha celebrat ja el just homenatge a Ignasi Iglesias, l'excel·lent dramaturg, el poeta dels humils, l'home tot cor i tot bondat. Ha resultat un homenatge esplèndid, tal com es mereixia l'Ignasi Iglesias. L'Iglesias pot estar afalagat per l'estimació que li professa el seu poble; nosaltres, estem orgullosos de veure com el poble català sap honorar-se homenajant com cal als seus homes de més valer: Angel Guimerà, Santiago Rusiñol i ara Ignasi Iglesias.

Homes com ells honoren un poble; quan el poble sap veure la seva valor artística i educadora, es pot dir que és digne d'aquests grans homes.

LA FUNCIO D'HONOR

Divendres passat començà l'homenatge a l'Iglesias amb una gran funció d'honor al teatre “Novedades”. Fou una funció grandiosa. El teatre era ple, ple a vessar, de gent amiga i devota de l'excel·lent escriptor; les personalitats artístiques, polítiques i científiques més representatives de Catalunya, donaven encara més esplendor a l'acte. “La senyora Marieta” i “La llar apagada”, la darrera consagració de l'Iglesias, foren interpretades bé com mai i escoltades devotament. Entusias-

ticament, el públic aclamà a l'Iglesias diverses vegades, amb passió, amb ardor, amb fe. L'ovació final fou magna.

L'Iglesias parlà. Visiblement emocionat, digué:

"Amb sincera insistència, he refusat aquest homenatge. He accedit, al capdavall, perquè és en el fons un homenatge a tots els autors i els actors de la nostra gloriosa escena, no pas a mi sol. Jo no sóc el dramaturg que en mi voleu veure vosaltres, sóc simplement l'abella que ha recollit del poble la mel, i li retorna, potser purificada. Gràcies en nom de tots els autors i els actors del teatre català, la vida del qual és un veritable calvari."

Després d'elogiar els actors de "Novedades" i de demanar una ovació per ells, acabà. Les seves paraules foren coronades amb una altra ovació delirant, tot el públic a peu dret.

La funció de divendres demostrà com és estimat l'Iglesias. L'homenatge del públic fou digne i grandios.

ELS ACTES DE DIUMENGE

El punt àlgid de l'homenatge tingué lloc diumenge passat. Si la funció de divendres fou grandiosa, els actes de diumenge són indescriptibles. Diumenge hom veié bé que l'Iglesias és el poeta del poble; l'Iglesias es comparteix amb Santiago Rusiñol el patriarquisme de les lletres catalanes i l'estimació de tota Catalunya.

Des de bon matí, a casa l'Iglesias es rebien rams de flors i més rams, ofrenats per artistes, per admiradors, per amics, per gent humil...; la gent que anava a felicitar-lo trucava contínuament la porta de la seva llar. A casa seva, en lloc preferent, l'Ignasi Iglesias hi tenia una tela de Joaquim Mir i una estatueta de Josep Llimona, ofrenades per llurs autors; en lloc preferent també hi tenia un seu retrat, donat pel fill de la nostra gloriosa actriu Anna Munier.

Fins ben tard, l'Ignasi Iglesias no pogué sortir de casa.

SARDANES AL PARC

Les sardanes que cada festa al matí es celebren a la Plaça de la Cascada del Parc, diumenge foren dedicades a l'Iglesias. La gentada que hi havia era enorme; molts, molts més de la meitat, hagueren de renunciar a la dansa. Era cosa imponent.

Quan l'Iglesias arribà al Restaurant del Parc, sortí a la terrassa i una enorme ovació l'aclamà llargament. L'Iglesias hagué de dir unes breus, sinceríssimes paraules. En acabat, l'ovació fou molt més grossa.

La última sardana tocada per les cobles, fou "Flors de cingle", lletra d'Ignasi Iglesias i música de Casademunt. Fou rebuda amb un entusiasme delirant.

En acabar-se les sardanes, la imponent gentada volgué ovacionar un altre cop al poeta dels humils.

L'APAT

A quarts de dues es celebrà l'àpat d'homenatge al Restaurant del Parc. Hi havia 370 persones: el local no admestia més gent.

El dinar fou emocionant. Sempre es palesà l'estimació que els reunits—artistes i admiradors de l'homenajat—sentien a l'Iglesias. L'Iglesias, turbat d'emoció, presidí, voltat d'eminentes amics, aquella festa magna.

Les adhesions, que foren llegides per en Joan Puig i Ferrer, eren inacabables. Els artistes catalans—pintors, músics, escriptors, escultors, actors—, amb rares excepcions, o assistiren a l'acte o s'hi adheriren; hi eren en cos o en esperit gairebé tots. El nombre d'admiradors presents o adherits, ultrapassava de molt el dels artistes. S'hi adheriren també gairebé totes les entitats catalanes. Les adhesions que més emoció causaren foren les de Gabriel Alomar, Amadeu Vives, Ventura Gassol, l'obrer Ros i Sabater i, sobretot, la dels presos socials i polítics de Barcelona, que fou escoltada a

peu dret. L'excel·lent dansarina catalana Teresa Boronat trameté a l'Iglesias, des de París, un gran ram de camèlies i una lletra emocionant.

A l'hora del brindis, oferí l'àpat, en un magnífic discurs escrit, l'Ambrosi Carrión. Després parlaren, amb sentides paraules, Santiago Rusiñol, A. Rovira i Virgili, Joaquim Cabot i Enric Borràs. Ignasi Iglesias, molt emocionat, contestà amb un parlament bell, sentit, ple d'art; fou un dels millors parlaments que s'han fet.

Acabat l'àpat, un gran multitud, a fora, esperava l'Iglesias. Una altra ovació el coronà.

Grandios homenatge, a fe!

A L'ORFEO GRACIENC

A la nit, l'Orfeo Gracienc homenajà el poeta i dramaturg amb una audició de sardanes. Allà, l'Ignasi Iglesias fou ovacionat distintes vegades.

El poeta Joan Solervicens li oferí l'homenatge. Ignasi Iglesias contestà amb un altre bell i sentit parlament.

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

LA FE AMB ELS HOMES

Al bon amic Modest Palahi

Tinc un amic, tot un amic, i tot un home, i n'estic orgullós de tenir-lo. No hi fa res que sigui un simple màrtir del treball ni que es guanyi la vida escarrassadament. Generalment, tots els grans homes, en lloc de despertar admiració i enveja, se'ls compadeix i se'ls hi diu amb to que vol ésser misericordiós i que emprat per la majoria es converteix en un insult: "Pobre home!"

Pobre home! La gent li diu perquè sofreix persecucions i ostenta idees castigades per la llei dels homes, i exposa pensaments humanitaris. Pobre home perquè els seus ideals no s'avénen amb els de la hipocresia, la farsa i la ridícula. Pobre home perquè no claudica com ells, i protegeix als perseguits per la justícia i els encoratja a reprendre la lluita començada.

No contrastant, ell es manté ferm i serà des del seu recer i fa calladament la tasca heroica que s'ha imposat. Què hi fa que la majoria de poble el compadeixi i l'insulti en bones paraules? Què li fa veure's perseguit i engrillonat, si la seva idea no ha d'enderrocar-se i el seu pensament no ha de morir mai? Oh, paradoxa! Ell, heroic i gloriós fins el més sublim, ens repeteix la història de sempre. Roma, va tenir el seu Cèsar; França, el seu Napoleó; Irlanda, el seu batlle de Cork, i la petita Iugoeslàvia el seu admirat i malaguanyat Patxít.

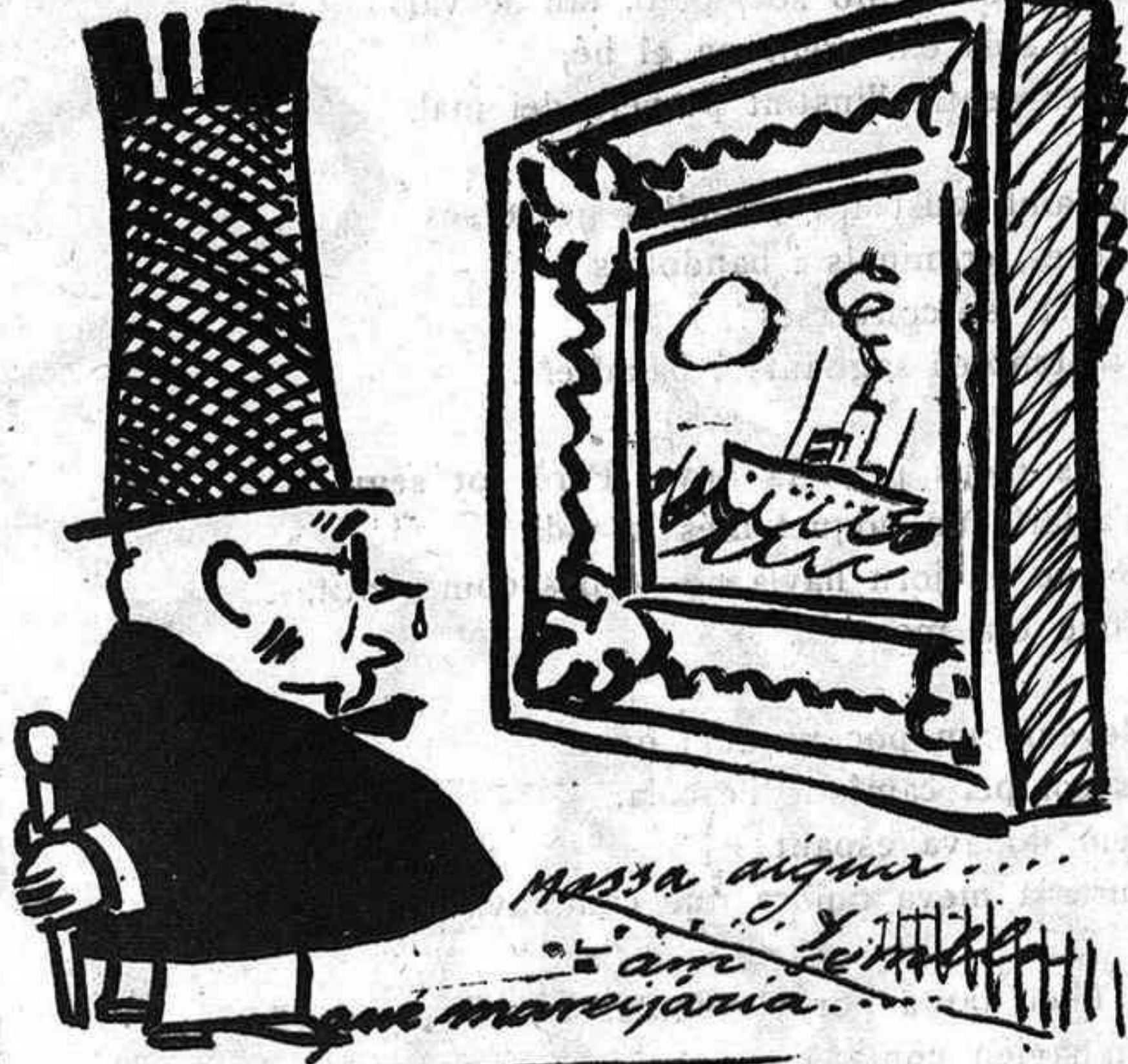
Per què nosaltres no hem de tenir la fe dels romans, dels francesos, dels irlandesos i dels iugoeslaus vers els seus caps respectius?

D. ESCUDER I RIGAU.

EL SENYOR ESTEVE, COMPRA QUADROS

El trobo massa vert...

*Massa aigua...
i amb tanta
que marejaria...*

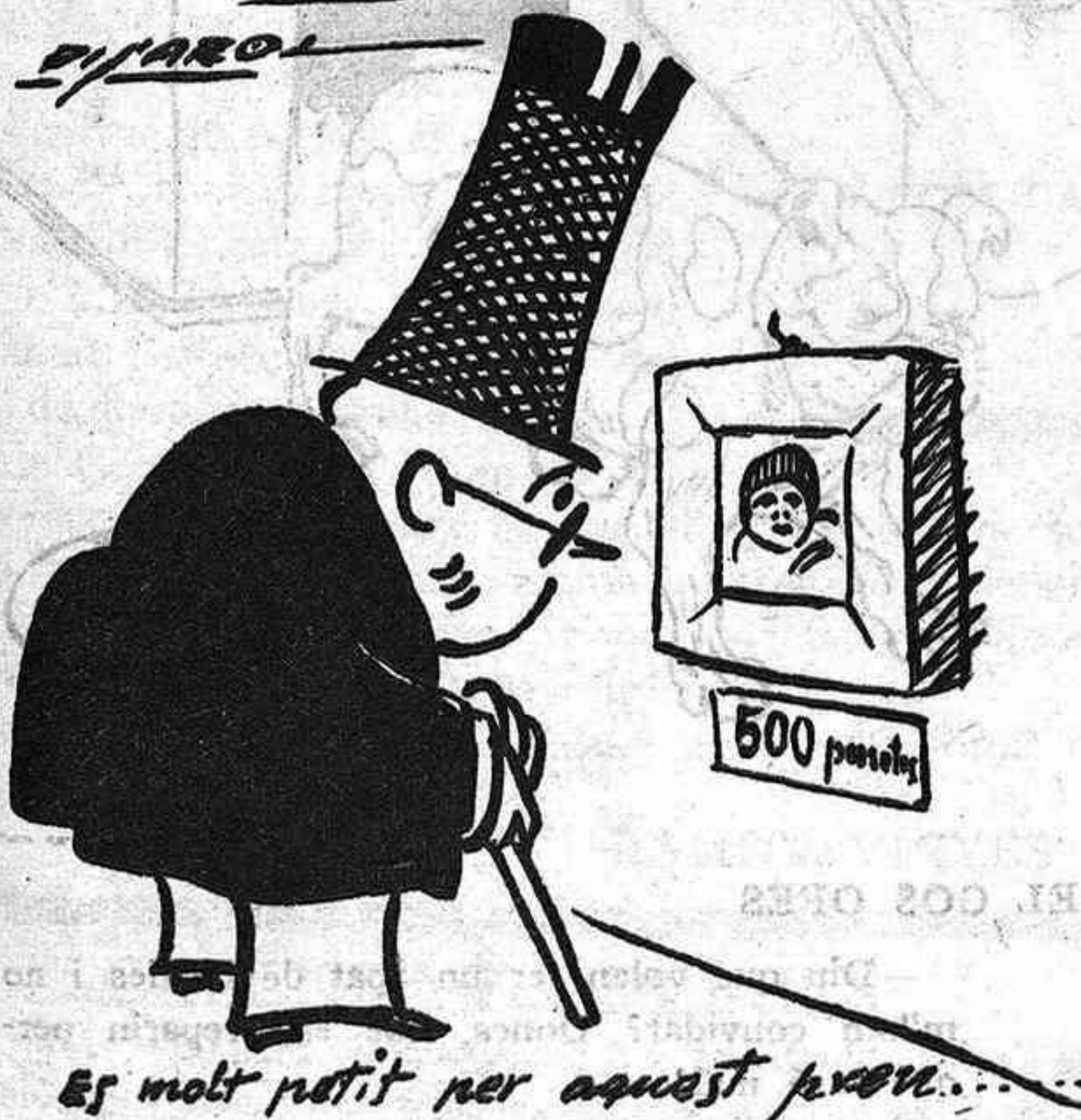

*Aquest m'agrada
moltilissim...
pero no fa per casa*

*No ho entenc...
y crec que els altres tampoc...*

PIJARD

Es molt petit per aquest preu...

*El mateix preu de l'altre?
Enviemel a casa*

PEL CAMI

Jo, de petit, era un dolent. Ho sé.
No sé si encara ho sóc, però, tan se vall
Ara tan sols em preocupa el bé,
aleshores sentia l'instint pervers del mal.

Sentia amb gust les contalles perverses
de lladres, criminals i bandolers
i preferia les converses
dels assumptes sagnants i baladrers.

Això als meus primers anys. Però tot seguit
se m'aclaria un poquet més la vida
i allò que un jorn havia no sé pas com sentit,
veia que era mentida.

I esdevenia un poc poruc i quan
anava sol pel camí de l'escola,
fins em donava espant
el veure la meua ombra que caminava sola.

I em feien tanta por els contes aquells
que m'havien contat,
que quan trobava un vell d'aquests tan vells
captaires que pel món van afollats,

amb la barba caiguda i esbullada,
amb els vestits espellifats i bruts
i amb la cara arrugada
de pols, de sol, dels anys i les inquietuds,

sentia una basarda tan horrible
que restava parat i tremolant
i el captaire passava lentament, impassible,
potser un poc dolorós del meu espant.

Déu meu!, quantes vegades en la vida
m'hauré trobat
captive sense nord de la ruta infinida
molt més que aquells captaires, afollat.

Potser aquells captaires que un jorn em feien por,
tan vells, tan estripats, tan miserables,
a dins, cada un, portava un sí senyor,
car sé que molts senyors per dins són uns diables.

Potser aquells vells captaires eren més bons de cor
que jo que vull ser bo i que els que apar que ho són
qui sap si aquells captaires sens ni una engruna d'or
pel camí de la vida eren senyors del món?...

Quan el vell afollat ja era un poc lluny de mi,
jo seguia el meu pas per l'ampla carretera
i encara la pô em seguia pel camí
i em girava en darrera.

Captaires afollats, jo us en deman perdó.
Si us trobo pel camí alguna vegada
ja no em fareu pas por,
i si us plau, farem junts la caminada

i em contareu les penes i els neguits
i les vostres tristeses,
i pietosament avivaré els sentits
per a veure'us més bé les mans esteses

i hi posaré l'almoïna del meu cor,
car ja sé que la vida és trista i sola
i que els carregats d'or
no us han vist pel camí d'anà a l'escola.

I que ells us senten la mateixa por
que jo us sentia quan era un infant.
Els s'han anat fent xics, sense el dolor,
i a mi el dolor m'ha anat fent gran.

I sé que pel camí d'aquesta vida
els que els enganya el brill de l'or
no saben de pietats, fan la vida mentida
i sols els afollats són bons de cor.

SALVADOR PERARNAU.

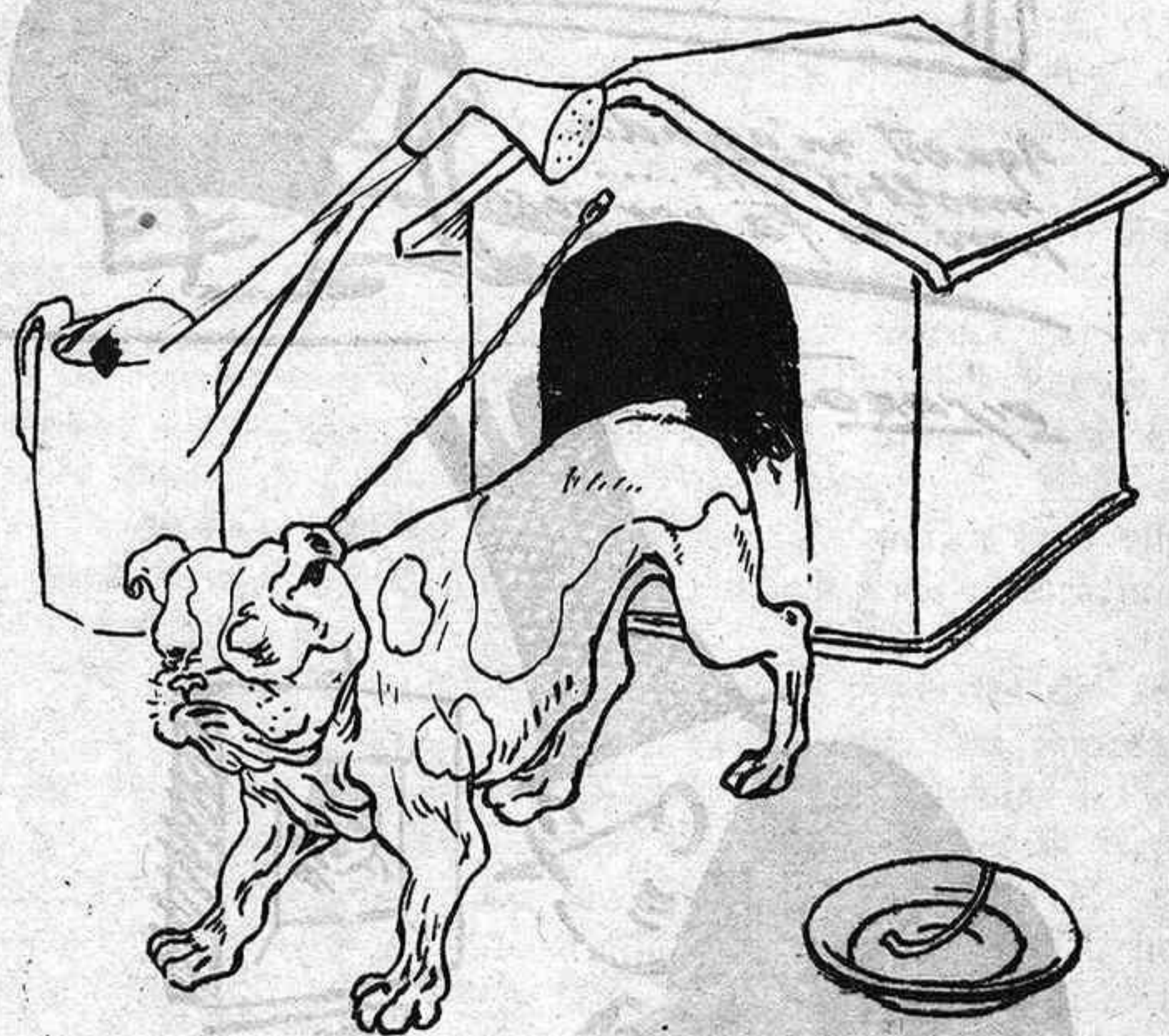
EL PINTOR QUE SAP EL QUE ES FA

Una rica nordamericana, cèlebre per la seva gran bellesa, encomanà a un pintor català, no menys cèlebre, que li fes el retrat aprofitant la seva breu estada a Nova York. El pintor, que és un home ja de molt avançada edat, treballa amb un entusiasme i una rapidesa juvenils; en menys de quinze dies acaba la seva obra.

—Ah, estimat Mestre—digué la formosa dama, plena d'entusiasme—, vós no perdeu pas el temps. Em recordo que el vostre compatriota, el jove pintor X., va estar deu mesos per a retratar la meua germana.

El vell pintor somriu i exclama:

—A l'edat de X., jo hauria necessitat almenys deu anys per a fer el vostre retrat.

EL GOS OFES

—Diu que volen fer un àpat de bèsties i no m'han convidat? Doncs, que es preparin perquè faré mal!

APUNT BREU AL MARGE

Per dintre del matí d'hivern, tendre de sol, acompanyaven la nostra passejada els herois del darrer llibre de l'irlandès George Moore. Esgarrifança de gestes i de xisclets. Tragèdia amb soroll d'aram i de flamejants espases alcinades.

Uns amics s'apropen a parlar-nos de l'Ignasi Iglesias. Un capgirell? No! En ple ritme d'epopeia roenta i enlluernadora, hem pogut copsar el ritme d'una altra epopeia de color de terra i de foc sense esclat. Res de soroll de llances. Batecs de cor. Res de gestes finestra enfora. Un beurratge casolà, un llum i una cambra closa. Tancades en la cambra, les ànimes. Epopeia al lluny del lluny de l'altre. Si apropéssim la mà a la testa dels herois *iglesians*, semblaria que la passem damunt d'una herba que amaga violetes.

El poeta que hi ha en Ignasi Iglesias lliga les seves figures a totes les representacions figuratives dels altres poetes...

Prop d'un foc de garbons, en una llarga nit de poble i d'hivern, podríem explicar als infants "La llar apagada", com a conte? Sí!

I els fariem capir a ells, als infants, el trèmol drama de la llar sense infants. Com? Eixamplant els elements de poesia i d'epopeia que hi ha en l'obra.

En George Moore i en els epopeics, fins arribar a Homer, caldria escurçar els gestes. En l'Ignasi Iglesias els tindriem d'eixamplar. La seva epopeia d'humils és l'antiepopeia heroica... però és epopeia.

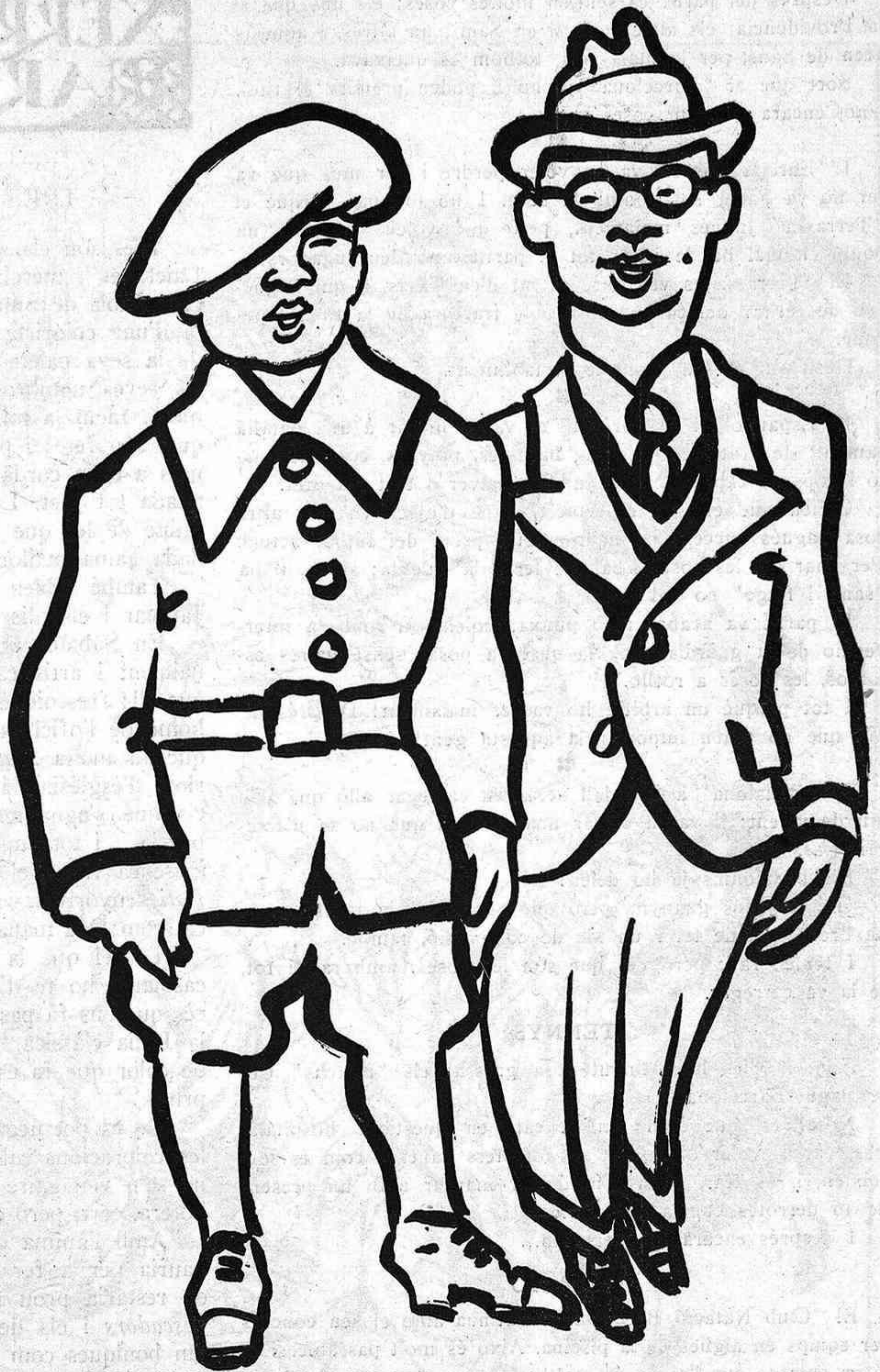
Per virtut de poesia, en cada ànima de cada un dels herois de l'Ignasi Iglesias hi ha una lira per a dir la dolor, i la dolor surt cantada, com surt cantat l'esforç en els herois del poema de lluita i de follia que és el llibre de George Moore, quin record ens acompanyava per dintre el matí d'hivern, tebi de sol, en què hem juntat per atzar, i amb un tremolí de letícia, dos grans noms; el nom ferm irlandès de George Moore i el nom ferm català de l'Ignasi Iglesias.

Per les hores nostres, els grans noms són soroll de campanes.

RAMON VINYES.

CALENDARIS REBUTS

La Casa "Standard Elèctrica, S. A." (telèfons, cables) ens ha tramès dos magnífics blocs-calendaris, d'un gust exquisit. Anaven acompanyats d'una felicitació per a 1927.

COM CANVIEN ELS TEMPS

—Qui ho havia de dir! El pare tan liberal i el noi amb boina!

ESPORTS

FUTBOL

Mireu com van les coses; mentre els que no volen guanyar, guanyen, els que volien guanyar els hi vingué justet, justet, tant, que si es descuiden fan salat.

Ja deveu suposar que ens referim al "Barça"; era cosa deliciosa de veure com el "Sans" els feia ballar. Hom no s'ho podia arribar a creure; forçosament hi havia gat amagat. Pel cap baix, aquell dia els jugadors blau-grana els havien posat a mig sou; de no ésser així, segurament que no haurien estat tan "mandrosos".

Després del partit es sentien moltes coses; els uns que si la Providència; els altres que si en Sami; un altres, i aquests eren de Sans, per la mala sort, tothom es queixava.

Sort que al "Barcelona" ja no li poden prendre el títol, sinó, encara veuríem coses grosses

✱

L'"Europa" s'entestava en voler perdre i per més que va fer no va poder sortir amb la seva. I no fou pas perquè el "Terrassa" jugués malament, però que volen que faci un equip el qual ha de jugar tot el partit amb deu jugadors?

El "Terrassa" es va veure privat d'en Casas, a qui hagueren de retirar del camp amb doble fractura de la tibia i peroné.

Desitgem el seu prompte restabliment.

✱

L'"Espanyol" i el "Gràcia" es varen lliurar a una batalla campal; de protestes, cridòria, batusses, pinyacs, cops de bastó i cops de cap a la paret, n'hi va haver a tort i a dret.

Creieu que era un espectacle digne d'ésser vist; si altra cosa hagués succeït, no hauria estat propi del fútbol actual. Per anar bé, les coses s'han de fer a la valenta; si no hi ha "sang i fetge" no val res.

El partit va acabar amb punxa; volem dir amb la intervenció de la guàrdia civil, la qual va posar sense gaires esforços, les coses a rotllo.

I tot perquè un àrbitre ho va fer malament! Després diran que no tenen importància aquesta gent!

✱

El "Badalona" a Sabadell se la va carregar allò que se'n diu de valent; li varen clavar una tunyina que no se n'aixecarà pas.

Els badalonins ja ho deien:

—Bé que ens guanyin, però que ens en facin tants, no hi ha dret! S'ha de tenir un xic de compassió, també.

I tenien raó; però ves que són les coses: amb raó i tot, se la va carregar.

TENNYS

Aquests dies hem tingut cosa grossa; els "matches" Copenhague-Barcelona.

Nosaltres, que som tan delicats en qüestions hospitalàries, vàrem voler obsequiar als forasters danesos com es mereixien, i, és clar, els vàrem deixar marxar amb un present de 16 derrotes contra 3 victòries.

I després encara es queixaran...

NATACIO

El "Club Natació Barcelona" continua amb el seu concurs per equips en aigües de la piscina. Això és molt passable si es té en compte que l'aigua és molt calentona.

El que no trobem tan passable és el Concurs d'Hivern de l'"Athletic", el qual es celebra en aigües del port, les quals ja us diem que deuen ésser molt divertides i... a propòsit per a agafar-hi una pulmonia o el que sigui, de pronòstic greu.

Hi ha d'haver gustos per a tothom, i qui no s'acontenta és perquè no vol.

ATLETISME

La Federació, després de la turbonada, està molt preocupada per a preparar els atletes. Ja els hi convenia, pobrets, que començaven a morir-se de sentiment.

Diumenge varen fer un altre "Cross" i encara en faran algun altre, tot en vistes als pròxims campionats de Catalunya i Espanya.

Ara, el que falta, és que, en realitat, els atletes estiguin a punt el dia dels esmentats campionats.

Passen tantes coses, de vegades...

TEIXI.

TRES SOLISTES I UN ORFEO

Tres són els solistes que s'han reunit a les "Galeries Laietanes", mereixent una amable salutació l'artista Clotilde Fibla de Sunyer, que em penso que *debuta*. Es tracta d'una colorista d'empenta que tot ho fia a la riquesa de la seva paleta altament impressionista, el que fa que les seves nombroses pintures de natura morta generalment, facin la millor *impressió* per la ingenuïtat amb la qual són fetes i per la distinció i la riquesa de tons, donats a miha corda amb un noble sentit de la forma insinuada tot just. La pintura de la senyora Fibla, és sens dubte de les que *fiblen*, especialment per la seva assolida gama mallorquina.

També fiblen les aquarelles nostrades d'en Sabater Jaumar i els olis de l'artista francès en Lluís Bonamici.

En Sabater podem ben dir que s'és arrodonit personalment i artísticament: les seves aquarelles són mateix que ell; frescoïes, rodanxones, sucoses i polides, com d'un home de l'ofici que sap el que es pesca. En l'exposició, que fa molta patxoca, s'hi poden veure magnífics interiors d'església, visions de paisatge justes de color, edificis que s'aguanten fermes, carrers de poble banyats de poesia... i tot amb un caient de veritat que enamora. La grisenca visió del *Llobregat*, la masia de *Cà'n Bassols*, el *Pati* senyorívol, valen tant com un tercet de Mozart tocat com Déu mana.

Tot el que la pintura d'en Sabater té de noblement casolana, ho té d'exòtica la d'en Bonamici, artista francès que ens fa passar davant dels ulls la cinta virolada de la Itàlia clàssica, pintada a la moderna amb un dispendi de color que fa escriure a molts pintors dels que pinten prim.

No es pot negar que aquest Bonamici és bon amic de les coloracions calentes i fermes i que té una traça com no se'n veu gaire sovint. La seva pintura resulta esqueletera, cert, però és també ferma i d'una gran vigoria.

Amb l'ànima que li sobra a aquest pintor ardit n'hi hauria per a fer mitja dotzena de *lluministes*, i encara en restaria prou per ell: el *Canal vell*, l'*Arribada dels pescadors* i els decoratius *Abans del bany*, són pintures tan boniques com personals.

A les "Galeries Dalmau" hi ha un *Orfeo*, vull dir una exposició escolar de Belles Arts organitzada per la "Federació Catalana d'Estudiants Catòlics", la qual Verge santíssima!, és composta de *cent dues* obres, entre dibuixos, pintures, escultures i peces pertanyents als *Bells Oficis*, que fan un bonic conjunt.

Heus ací anomenades només unes quantes notes triades: *Bodegons*, d'en Reig, l'Armengou i l'Elisa Serra; caricatures signades pels joves Ferran i Camarasa; bell aiguafort d'en Gudiol; un polít *Interior*, degut a Josep Maria Roca; la *Gitana*, d'en Nogués; l'aquarella, de *Gordillo*, bastant grassona, i altres coses que sentim no recordar... com solen dir els gasetillers per fugir de fam i de feina.

C. ARBO.

Pel mes de febrer
tot és alegria.
Però el pobre i l'obrer
li tenen mania.

TELÓ EN LAIRE

LICEO

Enguany, la companyia d'òpera alemanya que hi ha al gran teatre del "Liceo" ens ha donat el millor "Tristany i Isolda" que hem fruit. I és que, enguany, la companyia és millor que mai: artistes de primera categoria, de sensibilitat exquisida, d'art puríssim com les senyores Haigren i Anday i els senyors Schubert, Groenen i List, no en corren gaires: quasi bé mai no s'ajunten per anar a actuar a un teatre.

"La Walkyria", reposada després, va anar tan bé com l'altra obra wagneriana que havien posat. És la millor "Walkyria" que hem vist, ho diem sincerament. La companyia alemanya, reforçada per la soprán Maria Hussa, tan estimada del nostre públic liceuista, va fer meravelles. Això és art! Això és interpretar bé l'immens Wagner! Això és cantar una obra tal com s'ha de cantar!

"Rigoletto" fou representada també. Anà bé. La soprán lleugera Maria Gentile, que debutà aquell dia, se n'endugué el major èxit.

Com calia es celebrà una funció d'homenatge a l'insigne mestre Max von Schillings, el colós de la batuta. La funció fou tot el lluida que es mereix Schillings. El mateix dia s'acomiadaren de Barcelona els grans artistes Anday, Schubert i Groenen i el director d'escena senyor Sachse, que tan bé ha muntat "Tristany i Isolda" i "La Walkyria".

Dissabte passat es reposà la deliciosa obra de l'immortal Mozart "Les noces de Figaro". L'obra, cantada per artistes tan excel·lents com Rosa Ader, L. Artot-Padilla, Maria Hussa i A. Granforte, i dirigida per un tan gran director com Julius Pruewer, resultà tal com Mozart s'havia imaginat la seva obra damunt les taules. Una cosa esplèndida!

Finalment, dimecres passat es representà "Freischütz", de Weber, anys ha no representada. En parlarem en el vinent número.

GOYA

El senyor Morano ha debutat a Barcelona amb una obra melodramàtica de Felip Sassone, escriptor peruà, que es titula "Volver a vivir". Per la interpretació que dona a aquesta obra, al senyor Morano li fou concedida una creu o medalla. No recordem si és creu o medalla, malgrat la freqüència amb què el senyor Morano ens ho recorda.

Veritablement, el senyor Morano representa a la perfecció el paper que l'autor li ha escrit en aquesta comèdia melodramàtica de "Volver a vivir". Però és que l'autor amb aquesta comèdia, li ha fet al senyor Morano "un traje a la mida".

Nosaltres no som partidaris d'aquest gènere de teatre, que és una de les causes de la decadència. Les comèdies no han d'ésser mai "trajos a la mida". Però és que si no són així, el senyor Morano, actor genial que corregeix a Shakespeare, a Ibsen i, ara darrerament a Molière, no les representa.

El senyor Morano, que té totes les condicions per a ésser un gran artista, no ho és, malauradament. Ha fet tot el possible per a no ésser-ho. S'ha complagut en el crit i en l'exuberància. El crit i l'exuberància sempre han estat dues demostracions de mal gust, d'ordinàries.

"Volver a vivir" és una obra truculenta i efectista que no ens va agradar.

NOVEDADES

L'Avellí Artís ha obtingut un èxit amb la seva obra "El camí desconegut". Obra valenta, atrevida, audaç, té totes les condicions per a triomfar i apassionar al públic.

Cal fer menció d'una decoració de Batlle i Amigó, construïda d'una manera esplèndida i molt entonada de color.

La interpretació no mereix més que elogis. En Borràs segueix essent el primeríssim actor de sempre, l'únic actor genial que coneixem. Pepeta Fornés és una actriu en la que cada dia veiem més possibilitats dramàtiques. En Just Gómez hi veiem ja un actor gairebé complet i força estimable. En Samsó s'ha guanyat un lloc força distingit en el nostre teatre.

I ja no cal parlar de les senyores Morera i Baró ni del senyor Teixidó, perquè ja es sap que ho fan bé sempre.

ESPAÑOL

L'èxit de "La reina del mercat" s'aferma cada dia més. No serà per la interpretació que del seu personatge fa en Bergés. És un actor que cada dia agrada menys. A l'edat que té ja fóra hora de què el públic el jubilés.

La Casals, actriu de gran temperament, en plenes facultats artístiques, aconsegueix un gran èxit en aquesta comèdia d'Alfons Roure.

ELDORADO

Amb "El Caserío" sembla que en Caballé ha trobat l'obra de la temporada. Veritablement, en el gènere líric és del millor ret que hem vist.

COMICO

"Joy-Joy!". Sempre "Joy-Joy!". Vaja, sí: que empresaris i autors s'hi faran rics. I nosaltres que ens en alegrem.

VICTORIA

"El sobre verde" segueix donant plens.

BOB

PAPERAM

"La Nova Revista".

Acabem de llegir, amb tota atenció, el primer número de "La Nova Revista" que, gentilment, ens ofereix J. M. Junoy, un dels més interessants intel·lectuals de Catalunya, el més interessant potser. —Intel·lectual: home que, posant en una continua tensió el seu intel·lecte, viu d'ell, no pas materialment, sinó espiritualment.— J. M. Junoy és un dels homes de més intensa vida espiritual de Catalunya.

"La Nova Revista", en el seu gènere és una cosa perfectament reeixida. Té un format elegant i la seva part tipogràfica està cuidadíssima, cosa que no passa sempre en aquesta mena de publicacions. "La Nova Revista" forma un elegant fascicle de 96 pàgines d'interessant i nodrida lectura.

Del text d'aquest primer número cal destacar un començament de novella degut a la ploma apassionada i vibrant de Puig i Ferrer: prosa viva, carnal, encesa; tipus dibuixats a la punta seca; una noble intenció regint aquesta saborosa "Lliçó de coses".

"La situació del teatre a Barcelona" és una crònica de Carles Soldevila, subtil i graciosa, en la que es demanen peres a l'olm.

"Josep M. de Sagarra dramaturg" és un assaig de Josep Pla, un xic agafat pels cabells com tot el de Josep Pla, en la que el seu autor fa tot el possible per a demostrar que no és un crític ni entén una paraula de teatre. De totes maneres, en Pla sempre és agradós de llegir.

Un article de J. Farrán i Mayoral, apropòsit de l'actriu Emma Grammatica, ple de perspicàcia i nobles intencions. J. Farrán i Mayoral, a més d'un escriptor pulcre, és el primer crític de Catalunya.

"La Nova Revista" publica, a més, assaigs de Carles Ribà,

Rosend Llates, J. Estelrich, "Joan Sachs", Francesc Pujols, Nicolau M. Rubió i Tuduri. D'entre tots aquests, quedem-nos amb el del sempre saborós Francesc Pujols: "La sublimitat de l'Orestíada, segons Esquil i Sófocles".

Sembla que "La Nova Revista" serà una publicació oberta a tots els criteris i tendències. Sols així es farà interessant de debò.

"Llegiu-me".

El popular "magazine" literari il·lustrat "Llegiu-me", corresponent al mes de febrer ostenta una elegant portada de Joan d'Ivori i publica el següent interessant sumari:

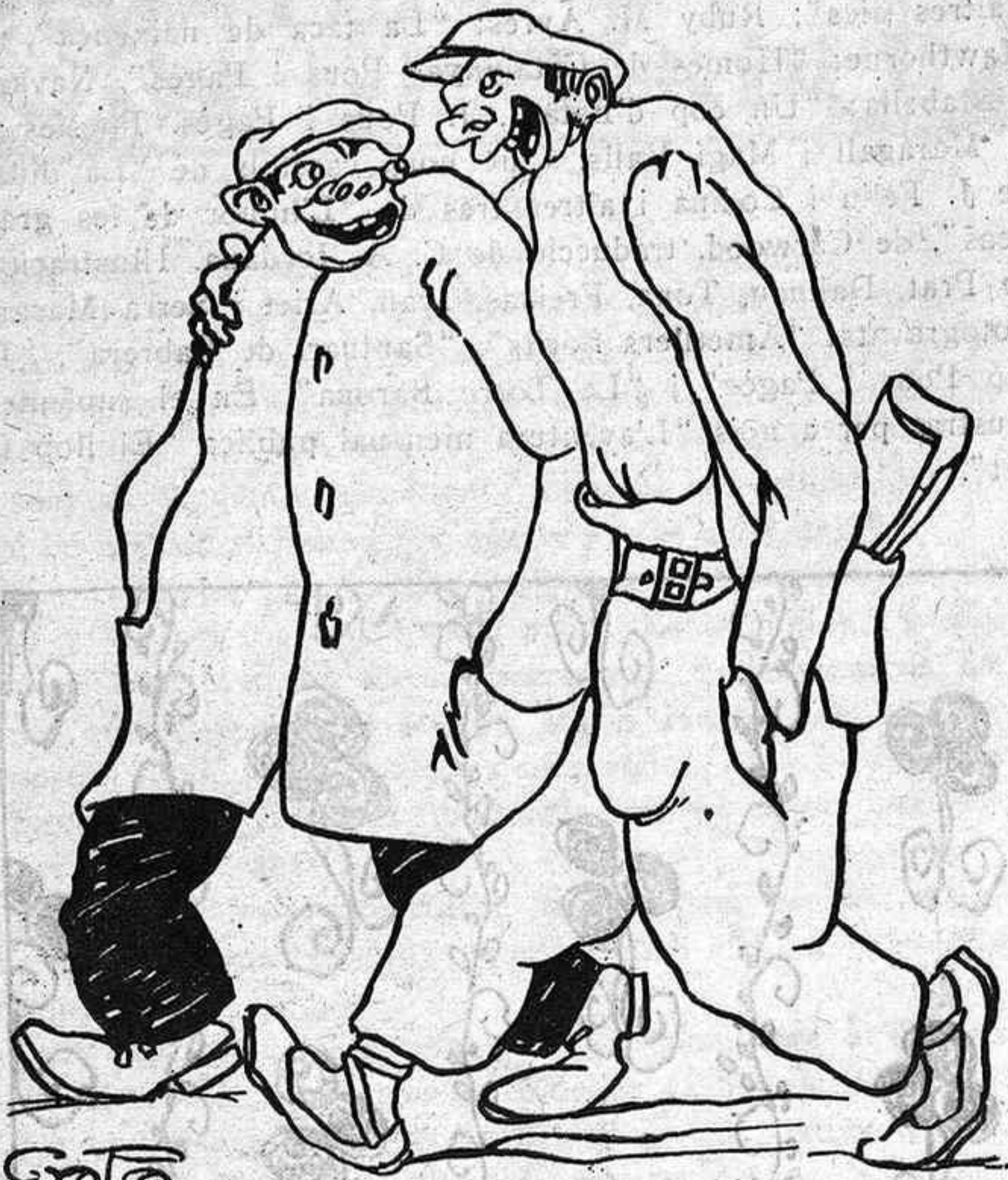
"La corona de semprevives", J. Ixant; "Nit de Reis", F. Pujulà; "La joventut del cor", J. Navarro Costabella; "L'oca

salvatge i arbitrària", P. Bertrana; "La mà provident", Ignasi Folch i Torres; "Carles Utter", A. Blanche; "La llum d'altres dies"; Ruby M. Ayres; "La taca de naixença", N. Hawthorne; "Homes de Catalunya: Pous i Pagès", Navarro Costabella; "Un cop d'Estat", J. Pous i Pagès. Poesies de J. Maragall i Magí Valls. Cinc nous capítols de "La dida", de J. Feliu i Codina i altres tres de "L'honor de les grans neus", de Curwood, traducció de C. A. Jordana. Il·lustracions de Prat, Dalmau, Tona, Freixas, Ivan, Ariet i Serra Masana. Fotogravats: "Ametllers florits", "Santuari de Cabrera", "Josep Pous i Pagès" i "La Torre Barona". En el suplement il·lustrat per a nois "L'aventura mensual publica "El llop follet".

ELS SAVIS

—Mira si el parla malament el castellà, que d'una "comadrona en diu una "comadreja". I no sap que se'n diu una "madriguera".

Grata

ELS PROGRESISTES

—Figura't si viuen endarrerits els xinos, que fins ara no han tret els capellans i monges fora del país!

Grata

EL CONFLICTE DE XINA

El xino.—Moltes expressions, i quan vulguis, torna a fer-me un nus a la cua!

El bon gust que ha presidit la tria dels variats treballs i l'excel·lència de les il·lustracions que els acompanyen, fan d'aquest número de "Llegiu-me" un dels més interessants fins ara publicats.

"Manual Pràctic d'Història del Comerç", per Alvar de l'Helguera. "Editorial Cultura" Barcelona.

Heus ací un títol ben suggestiu: "Manual Pràctic d'Història del Comerç".

Debades cercariem en cap més lloc una font tan important d'experiència com és la Història.

El comerç és una de les múltiples facetes de l'activitat humana. Com totes les altres, ella també té la seva. Rica de gestes i d'advertències.

Però, per tal que la història tingui una valor instructiva, cal, com a mínim que sigui completa i comentada degudament.

I el "Manual Pràctic d'Història del Comerç" té aquestes dues condicions. Investiga les formes que va adoptar en l'Edat Antiga, els procediments emprats en l'Edat Mitja i Moderna, i comenta les causes que determinaren la prosperitat i la decadència del comerç del món. Acaba exposant l'estat actual del comerç dels principals països.

Heus ací, doncs, un llibre que compleix el que promet el seu títol.

ALPHA.

Diuen que els senyors Ramon Rucabado i Ivon L'Escop estan organitzant un gran àpat, al qual quedaran convidats tots els moralistes de Barcelona, per a celebrar el que a la Plaça de Catalunya no hi aniran els inus.

✱

Amb això de fer subterrani el tren del carrer de Balme s'ha mogut un tal enrenou al carrer, que allò ja és una muntanya i no un carrer. Les cases queden ben cobertes per la terra remoguda. Els veïns, per a poder sortir al carrer, han de pujar als terrats i d'allí saltar la barana, i ja queden en terra ferma.

Algun veí, tement que la terra aviat pugui més que els terrats, ja s'ha preocupat d'adquirir un avió.

✱

Es que va endavant allò de l'àpat als que es diuen noms de bèstia?

Em sembla que no ha fet pas molta gràcia als que, sense cap culpa, ostenten noms com Russinyol, Passarell, Colom, Duc, Tudó, Lleó, Llop, Badella, Conill, Gaig, Rata, Isart, Bou, Ciervo, Burro, Vaca, Llopant, Tigre, Cavall, etc., etc.

Opinem com el gran Santiago Rusiñol: no ho trobem humorístic. Si és que es vol fer broma, cerquem actes més graciosos.

✱

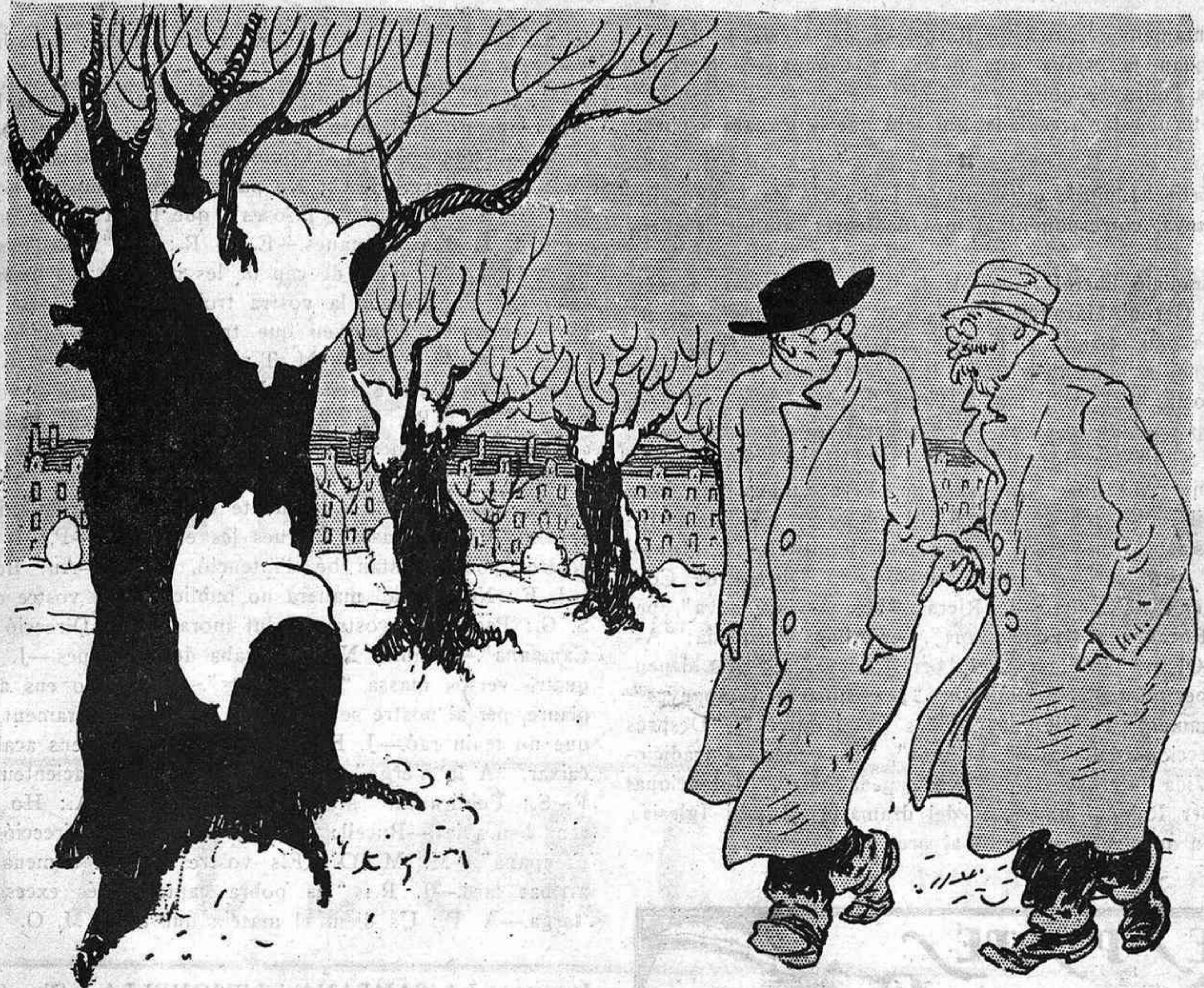
La Comissió Municipal Permanent ha acordat fer construir els models de galledes úniques per a les escombraries que hauran de tenir tots els barcelonins.

✱

Tres obres de l'Alfons Maseras seran aviat publicades a Itàlia. Salvator Lo Prestiqui li tradueix "La Fira de Montmartre"; Giuseppe Ravegnani, l'"Ildaribai"; i Césare Giardini, un recull de contes. Altrament, Giuseppe Cartello Gelardi ha publicat un extens estudi sobre Maseras.

Ens en felicitem. Maseras s'ho mereix.

Per altra banda això ens mostra que a Itàlia no tot és feixisme.

EL MON ESTA PERDUT

—Noi, quins desgavells a Mèxic i a Xina!...
 —Sembla que siguem a la Primavera!...

Ara el senyor Llansó ha acordat treure el templet que havia d'anar a la Plaça de Catalunya.

Quan el templet ja estava gairebé fet. Diuen que s'aprofitarà per a l'Exposició de Montjuich Sí, però mai no serà el mateix.

La Plaça de Catalunya hauria quedat malament amb el templet, Però, voleu dir que sense no ho quedarà encara més. Pobre senyor Nebot!

Ricciotti Garibaldi no pot entrar als Estats Units a Suïssa, a Anglaterra, a l'Argentina ni a Cuba. A Itàlia, Mussolini, després de fer-lo servir i deshonorar-lo, també li ha negat l'entrada.

Quan Ricciotti vol anar a un país, el Govern d'aquell país acorda no admetre'l. Cuba ho ha acordat quan ell ja s'havia embarcat.

Garibaldi no podrà anar en lloc; cap país voldrà l'espia innoble.

Què haurà de fer?

Traslladar-se de planeta.

Fet i fet, a Ricciotti Garibaldi li està molt bé!

Tots els veïns de Barcelona hauran de tenir unes galledes úniques per a les escombraries, que cada nit s'estan al carrer Magnífic efecte estètic i olorós!

A què deu ésser degut això?

L'Ajuntament esventrà tot Barcelona, per a refer-la de nou. Ara, quan ja estava tota llesta, la Companyia Nacional Telefònica l'obra de nou

Quan torni estar arreglada, qui serà que la tornarà a obrir?

Ha sortit "Lluita", òrgan de la Federació de Dependents de Catalunya, corresponent al mes de febrer, amb el següent sumari:

"La tradició liberal", per M. J. i M.; "S'imposa la revisió", per Geroni Maranges; "Dos i dos fan quatre", per Sidrus; "La pau social i el règim paritari", per E. Grau; "El naufragi de la humanitat", per Lliot; "L'home i l'ase", per Alfred Costa; "El problema de l'atur forçós"; "Entreviu amb el secretari de la Federació de Cooperatives de Catalunya"; "Lluita" a l'illustre Ignasi Iglesias; "Ofrena", per Ambrosi Carrión; "A l'Ignasi Iglesias", per Pere Salom; "El poeta dels humils", per Joan Maragall; "La pomera vella", per Ignasi Iglesias; "Comentaris entorn d'un homenatge a l'Ignasi Iglesias", per Enric Lluelles; "Associació Obrera de Concerts", per X. Xaparró de Riera; "Una revista nova", per Joan de Rocabruna; "Fem esport", per Albert Susqueda; "Associació Obrera d'Art teatral", per Jordi Sala; "Als dependents", per Emigdi Fernández; "Les nostres campanyes", "Els pagaments en diumenge a les Cooperatives", "Després de les eleccions del major", "Ciutat", "Dels mercats tradicionals", "Vida internacional", "Nova pedagogia", "Intencionat ninot", per Raku, i un retrat del dramaturg Ignasi Iglesias.

(Es ven a tots els quioscos al preu de 15 cèntims.

Chic: El vostre escrit és un xistu que no té pas molta gràcia.—R. M.: "Dormideta" està escrita en les dues cares d'un paper; no podem admetre res que no sigui escrit a una sola cara.—F. P. i V.: Rebuda "Una brava aventura d'amor". El vostre treball està molt bé, però no podem publicar-ho. De cap de les maneres podem admetre una prosa tan llarga. Si voleu col·laborar al nostre periòdic, heu de fer coses tres vegades més breus.—F. C., de S. C.: Es massa transcendent el tema que tracteu.—A. d'E.: Massa seriosa, la vostra poesia.—J. B.: Hem rebut la vostra nova espurna. Bé.—B. M. M.,

del C. de T.: S'ha post el sol del firmament, i també el de la poesia.

E. P.: Sí, efectivament, "Un timo nou" és massa llarg. Ja sabeu que us publiquem les vostres coses, sempre que siguin cuntes.—Ermengol P.: "Comèdies i comedians" també és molt massa llarg.—J. C.: No pas per culpa nostra, no podem publicar la vostra prosa "Coses", que havia d'anar en el número de fa dues setmanes.—E. de R.: Bé "L'obstacle". Però no podem publicar-ho de cap de les maneres; és massa llarg.—N. O.: Publicarem la vostra troballa.—L. N.: Bé, el vostre poema. No estranyeu que triguem a publicar-lo, perquè tenim excés de poesies.—M. T.: Passem a la Direcció de "La Campana" el vostre article.—V. D.: Es perillós el vostre article.—F. D.: Bé, acceptat.—Diògenes: Ja hem donat a les caixes el "Del moment...".—C. V.: Rebuts els dos sonets. Pasen a fer cua.—M. C.: En aquests temps, no podem parlar de coses com "En la fuente del rey"; féu-vos-en càrrec.—Delp: Ui, ui, massa llargues les estampes!—P. M. S.: Les vostres poesies estan bé d'intenció, només.—Au: Bé, anirà.—J. F.: No, de cap manera no publicarem el vostre dibuix.—S. G.: Passem la vostra "Salut moral" a la Direcció de "La Campana".—Piriniu: No ens acaba de fer el pes.—J. P.: Són quatre versos massa "apassionats".—J. S.: No ens acaba de plaire, per al nostre setmanari, la polèmica; altrament, trobem que no teniu raó.—J. B.: Va bé.—E. C.: No ens acaba d'encaixar, "A la Verge".—E. R. T.: No us impacienteu.—J. M. R. S.: Publicarem "Mots dolcíssims".—J. R. A.: Ho publicarem, ben aviat.—Bucell: Ho hem passat a la Direcció de "La Campana".—M. M. O.: Els vostre "humil homenatge" ha arribat tard.—J. R.: "La pobra captaire" és excessivament llarga.—A. P.: Us diem el mateix que a M. M. O.

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : Olm, 8, Ciutat

Ja és hora de portar el cabell ben pentinat

Però perquè s'amoïna en arreglar el seu cabell, si al cap de deu minuts, ja torna a estar despentinat?

Doni una nova orientació a l'assumpte

Usi la

Fixolina Canigó

i podrà tenir sempre el seu cabell llis, brillant i ben ordenat tot el dia

DE VENDA A

Perfumeries, farmàcies i drogueries
a 2:50 pessetes el tub de 40 grams

PLAÇA DEL SOL 9.

BARCELONA
GRACIA

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELEFON A. 4115

DENTRO DE POCOS DÍAS APARECERÁ LA NOVELA de
ALFONSO VIDAL Y PLANAS

La Virgen del Infierno

(Novela de presidio)

Un tomo de más de 200 páginas, con una
cubierta en tricolor, del notable artista
SEGRELLES.

Pesetas 4

MALLORCA

EXPLÉNDIDO ALBUM DE
FOTOGRAFÍAS DE LA
FAMOSA ISLA DORADA

Pesetas 12

LUIS CAPDEVILA

Las mujeres, la noche y el amor

Un tomo 8.º de más de 200 páginas

Pesetas 5

VÍCTOR BALAGUER

TRAGEDIAS

Dos tomos : Pesetas 12

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorgue rebairtes.

EXERCICIS DIFÍCILS

—Ja n'és de difícil anar per la neu! Però encara n'és més
atravessar la Plaça de Catalunya!